PORTLANDI EESTLASTE 1

TEATED

E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUSE TEATELEHT • Nr. 8 (218) August 2010

Jumal näeb inimese südamesse

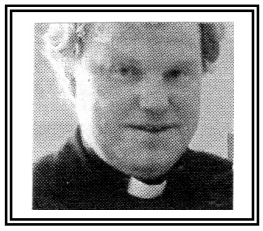

Üllar Salumets
Urvaste kog. õpetaja

Jumal on armastus ja kes püsib armastuses, püsib Jumalas ja Jumal püsib temas. Selles on Jumala armastus saanud meie juures täiuslikuks, et meil oleks julgust kohtupäeval; sest nii nagu on tema, oleme meiegi selles maailmas.
Armastuses ei ole kartust, vaid täiuslik armastus ajab kartuse välja,sest kartuses on karistus, aga kartja ei ole saanud täiuslikuks armastuses. Meie armastame, sest tema on meid enne armastanud. Kui keegi ütleb: "Mina armastan Jumalat", ja vihkab oma venda, siis ta on valelik, sest kes ei armasta oma venda, keda ta näeb, ei suuda armastada Jumalat, keda ta ei ole näinud. Ja see käsk on meil temalt endalt, et kes armastab Jumalat, armastagu ka oma venda !

(1. Joh. 4:16b-21).

Armastus on suur liikumapanev jõud. Kui juba inimesed armastust tundes on valmis headeks tegudeks, siis apostel Johannes ütleb, et Jumal ongi armastus. Kui inimesed teineteist armastavad, siis tunduvad sõnad armastusest liigsed, sest armastus inimeste vahel tuleb ilmsiks nende tegudes. Jumala armastus inimese vastu on ilmsiks tulnud Jumala teos – Tema ainusündinud Pojas Jeesuses Kristuses. Seda loeme evangeeliumist: "Et Jumal on nõnda maailma armastanud, et ta oma ainusündinud poja on andnud." Selle teoga on Jumal andnud kõige kallima, mis tal on, et väljendada oma armastust. Kas sa usud seda ?

Sellele maailmale on omane kurjus ja kavalus. Sageli otsitakse tagamaid ja põhjusi, miks keegi nõnda toimis ja tegi. Ei usuta, et on olemas siirast, puhast ja ausat armastust. Kuid Jumala lapse süda usub, loodab ja armastab. Mõnigi kord meie armastuse tegu saab kõhklejate ja uskmatute poolt kahtluse alla seatud ja eelarvamustega mustaks määritud. On üks asi teada, et Jumal on armastus, hoopis teine asi aga on elada armastuses ise. Me saame armastada ja uskuda ainult siis, kui elame Jumalaga osaduses. Apostel Johannese sõnad julgustavad meid, kui ta ütleb, et Jumal on armastus ja kes püsib armastuses, püsib Jumalas ja Jumal püsib temas.

Kristlase elu ei jää teistele märkamatuks. Neid armastustegusid nähakse, kui mitte maa peal, siis taevas kindlasti. Aitamine ei peagi pälvima maailma tähelepanu, tagasiside tuleb abivajaja silmadest ja südamest. Kui abisaaja tänab Jumalat koguduse ja tema töötegijate eest, siis on meie armastus kandnud vilja. Kõiges on Jumal inimese eest hoolitsenud armastuses. Kui Jumala armastustegu jõuab inimese taipamiseni, avaneb inimsüda Teda kiitma ja tänama. Meie Jumala armastuse objektiks saab meie ligimene. Seepärast ütleb apostel: "Kui keegi ütleb: "Mina armastan Jumalat" , ja vihkab oma venda, siis ta on valelik, sest kes ei armasta oma venda, keda ta näeb, ei suuda armastada Jumalat, keda ta ei ole näinud".

Lihtne on rääkida, aga raske teha. Kui me Jumalat armastame ja tahame teda teenida, saab meie usk ja armastus proovile pandud oma venna armastamises. Siin peame tõsiselt endasse vaatama ning paluma Jumalalt armu ja abi, et meie usk ja armastus kasvaks ja saaks täiuslikuks, nagu Jumal tahab.

Koguduse hooldaja õpetaja
Abipraost Hendrik Laur
4111 Gull Harbor Rd. N.E.
Tel.: 360-352-2371

Esimees: Helmuth Kalmann
8159 S.W. 85th Avenue
Portland, OR 97223-6904
Tel.: 503-244-9083

Laekur: Anne D. Eby
5775 SW Homesteader Rd.
Wilsonville, OR 97070
Tel. 503-638-0233

EELSEISVAID ÜRITUSI

Oregoni eestlaste suvepäev

on kavandatud sel suvel Portlandi Eesti Seltsi ja Koguduse ühisüritusena pühapäeval, 1. augustil 2010, algusega kell 10:30 e.l. Jenkins Estate Pargis, Camp Riverndale (8005 SW Grabhorn Rd. Second Iron Gate when driving uphill, south of Farmington Road).

Suvepäev algab kell 11:00 vabaõhtu jumalateenistusega abipraost Hendrik Laur'i ja diakon Kalle Merilo teenimisel. Laululehed.

Meie kasutamiseks on reseveeritud katusega asupaik. Ühislauaks palutakse sobivat toidupoolist ja jooke kaasa tuua. Alkohoolsete jookide kasutamine ja koerad on pargis keelatud. Pargis on meie kasutamiseks laste mänguväljak ja võrkpalli plats. Võimalik on ka teiste mängude korraldamine.

Kõik on kutsutud ja teretulnud meie suvisele kokkutulekule. Märkige mainitud kuupäev oma kalendrisse!

Balti pidu Rahukorpuse vilistlastega

Reedel, 13. augustil 2010, kell 18:30
Läti Majas, 5500 SW Dosch Rd. Portland

Pidu on korraldatud Portlandi Eesti, Läti ja Leedu kogukondade poolt. Me tervitame Rahukorpuse vilistlasi, kes töötasid Balti riikides 1990-ndate aastate lõpus ja kellel toimub kokkutulek Portlandis. Peo kultuuriprogramm sisaldab Unistuse ja Trillium Voices koori ning Eesti ja Leedu rahvatantsijate esinemise.

Palun tooge kaasa toitu õhtusöögilauale teistega jagamiseks. Saadaval on mittealkohoolsed joogid, tasu eest ka vein ja õlu. Annetused ja vabatahtlikud abilised on teretulnud. Küsimuste korral võtke palun ühendust Kalev Sepaga (kalevs@comcast.net).

Loodame, et tuleb lõbus õhtu !

Peace Corp Volunteers Baltic Party

Friday, August 13, 2010, 6:30 p.m.
Latvian Hall, 5500 SW Dosch Rd. Portland.

Hosted by Portland Estonian, Latvian and Lithuanian communities. We welcome Peace Corp volunteers who volunteered in the Baltic States and hold their reunion in Portland. A cultural program for the party is provided by Choir Unistus, Choir Trillium Voices, Estonian and Lithuanian folkdancers.

Please bring a food item to share (potluck). Non-alcoholic drinks are available, beer and wine are for sale. Donations and volunteers are welcome. Please contact Kalev Sepp from Estonian Community for questions. (kalevs@comcast.net). Please come and join us for fun evening !

Portlandi Eesti Seltsi peakoosolek

toimub laupäeval, 25. septembril 2010, kell 2:00 p.l. Portlandi Läti Maja suures saalis, 5500 S.W. Dosch Rd., millest palutakse kõikide PES liikmete osavõttu.

Päevakord:

1. Koosoleku rakendamine.
2. Päevakorra kinnitamine.
3. 2009/2010 tegevusaasta tegevuse aruanne.
4. 2009/2010 teg.aasta kassa & rev.kom.
5. 2010/2011 tegevusaasta kava.
6. 2010/2011 tegevusaasta majanduse eelarve.
7. Liikmemaksu määramine.
8. Valimised (esim.,juhatus, rev.kom.& naist.)
9. Kohalalgatatud küsimused.
10. Meelelahutuslik tegevus ja mängud.

The Portland Estonian Society

annual general assembly meeting will take place Saturday, September 25, 2010 at 2:00 p.m. at the Portland Latvian Center main hall, 5500 S.W. Dosch Rd., Portland.

Agenda:

1. Meeting opening.
2. Acceptance of proposed Agenda.
3. Review activities 2009/2010 activity year.
4. Review financials from 2009/2010 Audit report
5. Proposed activities for 2010/2011 activity yr.
6. Proposed budget for 2010/2011 activity year.
7. Determine Membership Dues.
8. Elections (Pres.,board, audit comm.,event pre
9. Questions.
10. Desired activities and games.

Järgmine võrkpalli harjutus

on praegu plaanitud kolmapäeval, 28. juulil, kell 7:00 p.l. Jackson kooli mänguväljakul S.W. 40th St. Mati Söödi korraldusel. Viimane viibib praegu ärireisul Venemaal (Siberis). Tema kodu telefoni number on: 503-699-9816.

KIRIKLIKKE TEATEID

E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUSE
JUMALATEENISTUSED
Läti Kirikus, 5500 SW Dosch Rd. Portland

Abipraost Hendrik Laur • Diakon Kalle Merilo

Pühapäeval, 1. augustil 2010, kell 11:00 e.l.
EESTI TAASSÜNNI AASTAPÄEVA
VABAõHU JUMALATEENISTUS
Suvepäeva alguses Jenkins Estate Pargis.

Pühapäeval, 5. septembril 2010, kell 11:00 e.l.
KODUMAALT LAHKUMISE
MÄLESTUSTEENISTUS
Lauluraamatud. Armulaud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 3. oktoobril 2010, kell 11:00 e.l.
LÕIKUSPÜHA JA KOGUDUSE
AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 7. novembril 2010, kell 11:00 e.l.
ISADEPÄEVA JUMALATEENISTUS
Laululehed. Ettekanded. Kohvilaud.

Kodu- ja väliseesti kirikud ühinesid

Jaanipäeval, 24. juunil 2010 pidas E.E.L.K. Konsistoorium Torontos istungit, kus tehti kokkuvõtteid äsjalõppenud hääletusest kodu- ja väliseesti luterliku kiriku ühinemise küsimuses. Tulemus:

55-st kirikukogu liikmest oli ühinemise poolt 38 (69%), vastu 13 ja neli ei osalenud hääletamisel. Seega ühinemiseks vajalik häältehulk – kaks kolmandikku poolt hääli kirikukogu liikmete arvust – on koos.

Eelnõu sätestab, et E.E.L.K. jätkab ühinemise järel EELK Väliseesti piiskopkonnana, kel on oma konsistoorium, tegevuse aluseks endiselt E.E.L.K. põhimäärused, oma agenda ja oma jumalateenistuste ja ametitalituste kord. Ühised on Piibel, kiriku laulu- ja palveraamat ja luterlikud konfessionaalkirjutised.

Ühistegevust korraldatakse omavaheliste kokkulepete alusel muusika, hariduse, kultuuri, meedia, diakoonia, laste- ja noortetöö ning vaimulike osas. Üha enam vaimulikepuudust kannatav E.E.L.K. on viimastel aastatel saanud ses osas palju abi kodumaalt. Mitmedki kodueesti õpetajad on teeninud lühemat või pikemat aega väliseesti kogudusi. Elu näitab, et see nõudlus suureneb aastatega veelgi.

EESTI KIRIK / TARI

ÜLESKUTSE

Lugupeetav kaaseestlane Oregonis !

Käesolev hilissuvine üleskutse on suunatud EELK Portlandi Koguduse liikmete kõrval ka teistele sõbraliku toetuse hankimiseks, et selle aastase erikorjandusega tugevndada võimalusi emakeelse Kodukiriku ja usulise teenimise säilitamiseks Oregonis.

Võime olla tänulikud Kõigevägevama õnnistusele, et oleme suutnud säilitada umbes 160 pealises Oregoni eestlasperes küllaltki tugeva rahvuskultuurilise omapära ja selle väljendusvõime,oma esivanematelt päritud usulise püsivuse ja rahvusliku ühtekuuluvustunde. Oleme siin elanud kogudusena 59 aastat suure rahvusliku perekonnana, tundes heameelt meie ühiskonna rõõmsatest sündmustest ja valades pisaraid mõne saatuskaaslase viimasele teekonnale saatmisel. Viimaste arv on tänaseni tõusnud 170-le.

Oleme tänulikud, et pärast õp. Leo Leiv'i vanaduspuhkusele siirdumist 2002 aasta juulis ja tema hilisemat surma, Olympias elunev abipraost Hendrik Laur nõustus meie Kogudust teenima hooldaja õpetajana, pidades jumalateenistusi vähemalt üks kord kuus ja eripühadel. Teda abistab sealjuures tõhusalt diakon Kalle Merilo ja organist Helle Merilo-Baker koos kirikuvanema Helve Kalmann'i ja teiste nõukogu liikmetega.

Loodame, et keegi ei unusta käesolevat toetuspalvet, vaid läkitab omapoolse jõukohase annetuse EELK Portlandi Koguduse laekurile, Anne Eby' le ligilisatud aadresseeritud ümbrikus.

Südamliku tänu ja parimate soovide ja tervitustega EELK Portlandi Koguduse nimel,

Helmuth Kalmann – esimees.

Saksamaa praostkond valis uue praosti

E.E.L.K. Saksamaa praostkonna nõupidamisel 8. mail 2010 Bonnis, millest võtsid osa viie koguduse esindajad, avaldas praost Merike Schümers-Paas soovi tervislikel põhjustel praosti ametikohalt tagasi astuda ja soovitas sellele kohale nimetada ta abikaasa, õp. Michael Schümers. Peapiiskop Taul'i ettepanekul valiti **õpetaja Michael Schümers Saksamaa praostkonna praostiks.**

EESTI ELU

ÜHISKONDLIKKE TEATEID

Soovime õnne sünnipäevaks !

Augustis

4. Kalev Rapp
4. Reet Vaga
9. Hildi Norman
12. Peeter Lood
13. Alar Mirka
18. Zander Carroll
20. Küllike Carroll 35
20. Leida Arokäe
24. Hennok Sööt
24. Anton Paris
25. Oke Tammik 21
25. Lia Johnston
25. Arvi Arokäe
26. Heino Heinsoo
28. Liina Teose
30. Jaan Heinsoo.

Septembris

1. Raimo Merilo
5. Peter Mohlman
6. Karl Markus Narits 10
8. Kristi Heinsoo
9. Milla Kadaja 94
10. Valentin Alver
10. Ilmar Kasparek 25
13. Ella Rosenfeld
18. Brian Eby
22. Andrew Lee Berger
24. Endel Talviste
30. Krista Schumacher 75
30. Raivo Kubbo.

TERE TULEMAST !

Teretulemast XXX Lääneranniku Eesti Päevadele Portland Oregoni ! Festival toimub 3.- 7. augustini 2011 a. Portlandi linnas, Doubletree hotellis.

Portlandi LEP 2011 pidustuse korraldustoimkond on asunud hoogsalt tööle, et kokku panna meeldejäävat ning sõdamesse minevat festivali. Soovime seda 56 aastast traditsiooni viia meie noore ameerika-eestlaste generatsiooni südamesse. Meil on plaanis mitmeid uusi üritusi, mis peaks pakkuma huvi igale eale. Soovime taas sütitada eestluse vaimu Lääneranniku eesti kogukondades ja eesti sõpruskonna hulgas !

Kalle Merilo – esimees.

Welcome !

Welcome to Portland, Oregon, for the West Coast Estonian Days of 2011. The festival will be held August 3-7, 2011 at the Doubletree Hotel Portland.

The Portland LEP 2011 festival organizing committee has been working diligently to create a profound and memorable festival, which we hope will take this 56 year old tradition into the hearts of the new generation of Estonian-Americans. We have many new events planned to spark the interests of our youth all the way to our elderly. We hope to rekindle Estonian passion in our West Coast communities, and also with the many Friends of Estonians among us !

Kalle Merilo – Chairman.

Südasuvine tund

Tuhmid, looritud tähed
kui laternad õrnas udus.
Vaikselt põlluteed lähed
kus rohutirts viisi kudus.

Õhkub päevast veel sooja
hall kiviaed värava kõrval.
Rändab hääletult looja
üks pilveke taevaserval.

Rahus uinuvad ilmad
öö lõhnavas, pehmes süles.
Isa kõiknägevad silmad
nüüd valvavad looduse üle.

Vaikselt põlluteed lähed
kus rohutirts viisi kudus.
Tuhmid, looritud tähed
Kui laternad õrnas udus.

Leitmar Kesküla – 2010

Puhka rahus, armas Helga !

Möödunud novembris surnud Helga Konks'u tuhaurn paigutati lahkunu soovil tema mehe Alberti hauale Portlandi Riverview Surnuaias. Matusetalituse pidas diakon Kalle Merilo.

"PORTLANDI EESTLASTE TEATED"
is the Newsletter of the Estonian Lutheran Church of Portland.
Editor: Helmuth Kalmann • 8159 SW 85th Ave. Portland, OR 97223-6904 • Tel.: 503-244-9083.

Eesti rahvatantsijate esinemine

Portlandi eesti rahvatantsurühm "Tulehoidjad" olid kutsutud esinema laupäeval, 26. juunil 2010 skandinaavlaste "Midsummer Festival'il", milline toimus German-American Cultural Center'is, S.E. Division St., Portlandis.

Selle klubi tagaaias on suur lillede ja põõsastega kaetud suveaed, mille keskosas on ka suuremõõtmeline platvorm esinejatele. Eesti rahvatantsijad esinesid seal tunniajalises programmis rahvatantsude ja regilauludega veerandsaja liikmelises koosseisus, saades pealtvaatajate tugeva kiituse osaliseks.

Täiendavalt eestlastele esinesid seal soomlasist muusikute kvartett laulu ja eriinstrumentidega kui ka rootslasist muusikud.

Wilsonville Keskkooli Kevadkontsert

neljapäeval, 10. juunil , kell 7 p.l. meelitas kohale ka üle tosina eestlasist muusikasõpra, et kaasa elada Britanii Eby keskkooli lõpukontserdile Wilsonville Keskkooli auditooriumis.

Seal esinesid suurepärase esitlusega nais- ja meeskoorid koos solistidega ja orkestrid. Tänu Britanii mõjutusele ja energiale sõnade õpetamisel, haaras kava ka eestikeelse laulu esitamise segakoori poolt. Kanti ette igati sobiv Lydia Koidula "Mu isamaa on minu arm". Selle esitamiseks lisandus segakoorile ka rida eestlasist laulusõpru pealtvaatajate hulgast. Oli igati eeskujulik kevadkontsert.

CCC Kammerkoori & Unistus Kevadkontsert

toimus pühapäeval, 6. juunil 2010, kell 7 p.l. St. Anne' Chapel, Marylhurst College'is, Lonnie Cline'i juhatusel. Seal esines ka vilistlaskoor "Unistus" kolme eesti koorilauluga, ("Muusikale" – G. Ernesaks; "Ubi Cantas" – K. Sink: "Sanctus from Estonian Mass" – U. Sisask), kuna CCC Kammerkoor esitas Veljo Tormis'e "Laulu algus".

Paari tunni kestvusega kontserdil olid kooride kõrval kaastegevad ka rida õpilasist soliste. Kontserdile elas kaasa ka tosinaliikmeline eestlaspere.

Oregon City High School Kammerkoori kontsert

toimus reedel, 4. juunil 2010, kell 7 p.l. Oregon City High School Teatris, Oregon Citys. Külalis dirigendina oli tegev "aueestlane" ja CCC Muusikaosakonna juhataja Lonnie Cline.

Mitmesuguse koorimuusika ja jazzi kõrval esitati ka üle pooletunnilise kestvusega Veljo Tormis'e muusikapala "Raua needmine", millise ettekandmist dirigeeris Lonnie Cline. See oli tõepoolest hästi ettevalmistatud ja õpitud esitlus. Eriti torkas silma solistidest trummilööja kui ka lauljate täpsus ja kvaliteet.

Portlandi rahvatantsijad kogunevad pärast esinemist 26. juunil 2010 skandinaavlaste "Midsummer Festival'il " grupipildiks German-American Cultural Center'is, S.E. Division St.

PILDIKROONIKAT MEIE TEGEVUSEST

Wilsonville High School esines 10. juunil suursuguse kevadkontserdiga, esitades ka eestikeelse Lydia Koidula "Mu isamaa on minu arm" väga heas ettekandes.

Portlandi eesti rahvatantsijad ja lauljad esinemas skandinaavlaste "Midasummer Festival'il" 20. juunil 2010.

30. Lääneranniku Eesti Päevade üldjuht, Kalle Merilo diskuteerib eelseisvate pidupäevade eeltööde käiku ja olemasolevaid võimalusi.

Eelseisvate 30. LEP-de nõupidamise kokkutulekust osavõtjad 20. juunil Läti Majas.

Britanii Eby High School'i lõpetamise kokkutulekust Wilsonville kooli staadiumil võttis osa suur sõprade pere

Heleene sünnipäeva puhul toimub ka võrkpalli võistlus John ja Olli kodu avaral muruväljakul.

Mu manu tulge, latse !

Tartus peeti 11.- 13. juunini EELK kirikupäev ja vaimulik laulupidu "Mu manu tulge, latse!". Kolme päeva sisse mahtusid jumalateenistused, kontserdid, kirikukonverents, palju lasteüritusi, kristlik noortefestival ja muudki. Tippsündmus oli kahtlemata vaimulik laulupidu Tartu lauluväljakul.

Kiriukupäeva avajumalateenistusel Tartu Peetri kirikus selgitas peapiiskop **Andres Põder** oma jutluses kirikupäeva motot "Mu manu tulge, latse". Jutluse aluseks olnud kirjakoht Luuka 18:15-17 ütleb: "Laske lapsed minu juurde tulla ja ärge keelake neid, sest selliste päralt on Jumala riik." Meiegi peaksime sarnanema puhta, rikkumata, usaldava, kuuleka lapsega ja mitte kaotama elu jooksul neid väärtusliike omadusi.

Vaimulik laulupidu sai hoo sisse traditsioonilise rongikäiguga Toomemäelt, kus 3500 lauljat ja sajad väliskooride esindajad sammusid puhkpillimuusika saatel laululavale. Proovide aja vihmasagarad taandusid ja laulupidu peeti särava päikese all.

Kui veel viis aastat tagasi, eelmise laulupeo aegu siinsamas Tartus, oli küsimus, kuidas peaks vaimulik laulupidu Tartusse sobituma ning kas tulijate hulk on piisavalt väärikas, siis seekordse kokkusaamise järel võib öelda, et Tartu on kahtlemata sobiv paik sellise suurejoonelise kristliku kokkusaamise tarvis.

Nii nagu laulupidu ikka, oli see suures osas lauljate pidu, kes nautisid ühist laulmist ja kokkusaamist. Tartu Pauluse koguduse organisti Anna Humala mee lest on tore näha, et me ei aja oma kirikutes igaüks mingit oma väikest asja, vaid meil on ühine osa ja osadus, mille üle laulupeol koos rõõmustada võime.

Lauljaid tervitavad (vasakult): pr. Marje Põder, peapiiskop Andres Põder, peaminister Andrus Ansip ja kultuuriminister Laine Jänes.

Eesti saab esimese päikese-elektrijaama

Eesti Päevaleht kirjutas, et päikesepaneelide tarnimisega tegelev hulgimüügifirma Energy Smart OÜ hakkab sel suvel Sõmerpalu valda Kurenurme külla rajama Eesti esimest päikeseelektrijaama.

Energy Smart OÜ esindaja Viido Polikarpus ütles, et 100 kW võimsusega ja 3-4 hektaril laiuma hakkava päikesepargi ehitustööd lähevad lahti augustis. Päikesepark tuleb eriline selle poolest, et päikesepaneelide efektiivsuse suuremdamiseks hakatakse kasutama nn. päikesejälgijaid, mille sensorid suunavad paneele pidevalt kõige valgusküllasemate kohtade poole – selgetel ilmadel päikese, pilviste ilmadega aga hõredama pilvisusega taevaosade poole.(EPL/EE)

Pärnakas purjetab üksinda ümber maakera

Pärnu Postimees kirjutab, et Pärnu ärimees Uku Randmaa on juba kuu aega olnud oma 43-jalase jahiga ümbermaailmareisil.

Nüüd on Randmaa jõudnud Inglismaale, kust pärast remonditöid jätkab teed Islandile. Randmaa kirjutas, et kuigi reis algas tuulevaikselt ja aeglaselt, on ta paari viimase päeva jooksul saanud tunda tõelist raju.

Teel Norrast Inglismaale jäi ta jahiga tormi kätte, kus 4-5 meetri kõrgused lained rebisid ribadeks jahi eespurje. Ümbermaailmareisile asumist põhjendab Randmaa sooviga rutiinist ja stressist vabaneda.

(PP/EE)

Ingerisoomlaste laulu- ja tantsupidu Pärnus

Pärnus toimus pühapäeval, 4. juulil Eesti ingerisoomlaste 20. laulu- ja tantsupidu.

Üritus algas jumalateenistusega Eliisabeti kirikus. Pärastlõunal kulges rongkäik hotell Pärnu juurest Vallikäärus peetud laulu- ja tantsupeole.

Ingerisooimlased on eestlaste ja venelaste kõrval kolmas rahvus, kes korraldab Eestis oma tantsu- ja laulupidusid. Oma laulupidude algust loevad nad aastast 1899, mil Ingerimaal toimus esimene laulu- ja tantsupidu. Kahe maailmasõja vahelisel ajal toimusid ingerisoomlaste laulupeod ainult Eestis. Traditsioon taastati 1991. a. mil Elvas toimus taas ingerisoomlaste laulupidu. Seejärel on kogunetud iga aastal erinevates paikades, kus tegutsevad ingerisoomlaste seltsid. Praegu tegutseb Eestis 11 sellist seltsi, kes kokku moodustavad Eesti Ingerisoomlaste Liidu.

Ingerisoomlased on pärast taasiseseisvumist esimese Eestis elava rahvusvähemusena taotlenud ja saanud kultuurautonoomia 2004. a. Eestis elab ligikaudu 13.000 ingerisoomlast. (BNS/PP/EE)

ÜLEVAADE LÄÄNERANNIKU EESTI PÄEVADE TEKKIMISEST JA ARENGUST

Lääneranniku Eesti Päevade 30-nda juubeliaastapäeva puhul tundub vägagi ajakohasena teile tutvustada ülevaatlikult ka Lääneranniku Eesti Päevade tekkimist ja selle arengut möödunud 58 aasta jooksul koos mõningate andmetega ka osavõtust ja juhtkonnast.

Ülevaate teises osas pakume ülevaatliku kokkuvõtte ka läänekalda eestlaspere katuseorganisatsiooni – Eesti Organisatsioonide Liit Lääneranniku (EOLL) loomise ja tegevuse kohta.

Asjaolu, et Lääneranniku eestlaste keskused on üksteisest eraldatud suurte vahemaadega, oli raskendavaks, kuid kahtlemata ka tõukeandvaks teguriks Lääneranniku Eesti Päevade tekkeloos. Kaasmaalaste koondumine eesti seltside, koguduste, võitlejate ühingute, jne. ümber oli pannud küll aluse organiseeritud rahvuslikule tegevusele lääneranniku, kuid ulatuslikuma rahvustöö huvides ei suudetud palju korda saata eestlaste vähesuse tõttu sadade miilidega üksteisest lahutatud keskustes. Midagi tuli ette võtta – ja nii küpseski idee üleläänerannikuliste kokkutulekute korraldamiseks.

Selleks vajalikud eeldused loodi Los Angeles'i teatri- ja sportlaspere teistkordsel külaskäigul San Franciscosse 25. oktoobril 1952. aastal, mil L.A. orkestrijuht Eerik Laid ja näitejuht Eduard Kikas tõstatasid mõtte korraldada Kalifornia eestlaste suvepäevad. Selle tulemusena tegi L.A. Eesti Selts ametlikus korras ettepaneku S.F. Eesti Seltsile alustatud mõtte läbiviimiseks. S.F. Eesti Seltsi esimehe John Ostat'i eestvedamisel sõitis viie liikmeline delegatsioon 1953. aasta märtsi algul Los Angelesse üksikasjalikemateks läbirääkimisteks.

Nõupidamisel laiendati kavatsetud kokkutuleku ulatust Oregoni ja Washingtoni eestlaste kaasatõmbamisega ning Kalifornia eestlaste suvepäeva asemel otsustati korraldada **Lääneranniku Eestlaste Päevad.** Asukohaks valiti San Francisco ja ajaks kolmepäevane Labor Day nädalalõpp 1953 a.
1955. aastal leidis üleläänerannikuline eestlaste kokkutulek kordamist Los Angeles'is ja 1957. aastal võidi Portlandis konstateerida, et Lääneranniku Eesti Päevad on kujunenud traditsiooniliseks suurürituseks. Edaspidiste aastatega liitusid selle ettevõtte korraldamiseks ka Vancouver, B.C. ja Seattle'i eestlaspere.

Idee eestlaste tihedamast koostööst Ameerika läänekaldal oli vast nii mõnegi eestlase mõttes juba 1952 aastal, mil Los Angeles'i ja San Francisco Eesti Seltsid tulid toime esimese keskustevahelise kohtumisega. Ametlikult aga tõstis selle küsimuse ülesse Arno Bender 10. mail 1954 a. mil ta viibis S.F. Eesti Seltsi juhatuse koosolekul. A. Bender rõhutas vajadust ühendada eestlasi läänerannikul, arendada keskustevahelist koostööd organiseeritud kujul ja anda lääneranniku eestlastele kindel positsioon ameerika eestlaskonnas. Ettepanekut kaaluti koosolekul mitmekülgselt ning otsustati mõtte realiseerimiseks kokku kutsuda **Lääneranniku Eestlaste Konverents.**

San Francisco Eesti Seltsi esimehe John Ostrat'i poolt välja saadetud konverentsi kutsele järgnesid Los Angelese, Fresno, Portlandi ja San Francisco eesti organisatsioonide esindajad. Portlandi esindajaks oli Portlandi Eesti Seltsi esimees, Helmuth Kalmann. Konverentsi raames toimunud esimesel koosolekul selgus, et Lääneranniku eesti organisatsioonid pooldasid **Eesti Organisatsioonide Liidu** asutamise mõtet. Liidu esialgset põhikirja volitati koostama Arno Bender – San Franciscost, Helmuth Kalmann – Portlandist ja Walter Niilus – Los Angeles' ist.

Teisest koosolekust 30.mail 1954 a. kujunes juba **Eesti Organisatsioonide Liit Läänerannikul (EOLL) asutamiskoosolek 18 esindaja osavõtuga,** kus 8 organisatsiooni teatasid, et nad astuvad EOLL liikmeks. Järgneva kolme kuu jooksul astusid EOLL liikmeks veel 5 organisatsiooni, tõstes asutajate liikmete arvu 13-le.

EOLL põhikirja alusel roteerub Liidu juhatuse asukoht kahe aastase vahemikuga viie läänekalda keskuse vahel (Los Angeles, San Francisco, Portland, Seattle ja Vancouver, B.C.).

Liidu juhatuse peaülesandeks on Lääneranniku Eesti Päevade ettevalmistamine ja edukas läbiviimine, et nende kaudu tugevndada ja tutvustada eestluse ja eesti rahvuskultuuri püsivust ja elujõudu. Selle kõrval on EOLL olnud kaastegev läänekalda eesti spordisõprade koondamisel ja spordimängude korraldamisel, Eestit ja selle olukorda tutvustavate broshüüride ja lendlehtede valmistamisel kui ka eestlaste ülemaailmsetest ettevõtetest osavõtus.

Möödunud 58 aasta jooksul on EOLL küllaltki edukalt täitnud temale asetatud ülesandeid ja jäänud tegutsema kui väliseestlaste vanim organisatsioon. Eesti Organisatsioonide Liit Läänerannikul koosseisu kuulub 22 liikmesorganisatsiooni.

1989 a. inkorporeeriti EOLL kui mitte tulutaotlev rahvuskultuuriline organisatsioon Oregoni osariigis. Samuti loodi Liidu juurde erifondina "EOLL Rahvuslik

Sihtkapital", milline võimaldab protsendivaba laenu Lääneranniku Eesti Päevade eeltööde läbiviimiseks ja võimaliku puudujäägi katmiseks. Sihtkapitali laekumised toimuvad LEP-de ülejäägist Liidu kodukorras ettenähtud alusel. Sihtkaspitali haldab Liidu Vanematekogust valitud kolmeliikmeline juhatus, keda abistab nõuandjana keskuste poolt valitud esindajad. Juhatuse ja nõukogu valimise kinnitab EOLL Üldkogu. Nende volitused kestavad neli aastat.

EOLL RAHVUSLIK SIHTKAPITAL

JUHATUS

Helmuth Kalmann – esimees	Portland
Bruno Laan	Los Angeles
Eino Moks	Seattle.

NÕUKOGU

Dr. Boris Auksmann	Los Angeles
Heino Jõgis	San Francisco
Toomas Napa	Seattle
Irene Olljum	Vancouver, B.C.

TUTVUSTAME JA ÕNNITLEME !

Lääneranniku Eesti Päevade 30-nda juubeli aastapäeva embleemi autoriks valiti Jan Rapp Portlandist. Embleem kujutab Portlandi linna siluetti Mt. Hoodi mäega tagaplaanil ja Portland 2011

Mark Petersen tutvustas Eestit taani päritoluga lastele

"The basics are that I delivered a speech and slide show to the Summer Family Camp at West Denmark, Wisconsin. (Held from June 30 – July 3, yearly).

The subject matter was my experiences that led to me being an honorary member of the Portland Estonian Community. I talked about leading the Arsis concert tours, the trips to Estonia, the Laulu/Tantsu-pidu events. They were given an overall look at the country of Estonia with explanations of life there. I then showed a slide show set to the music of the last Tantsupidu. Following that, I took questions.

The whole talk lasted about 11/2 hours. Some people were craving to talk about the politics of Estonia but I only gave them a rough summary. Most of the talk centered on people and places and the land. It was great fun. I'm sure there are people in that community who want to travel to Eesti soon !

Cheers, Mark. ".

"Aueestlane" Mark Petersen kõnelemas taani päritoluga noortele suvelaagris Wisconsinis.

ÕNNITLEME !

Heleene Tammekivi tähistas 8. juunil oma 19-ndat hällipäeva paljude sõprade osavõtul. Palju õnne, Heleene!

Asjaarmastajaliku koorilaulu ja pillimuusika periood

Eesti heliloojate tegevuse algus ulatub möödunud sajandi keskpaika - aega, mil meie rahvas hakkas ärkama sajandeid kestnud orjusest ja tundma end ühise perena. Omavaheliste majanduslike suhete tihenemine tõi kaasa rahvusliku iseteadvuse kasvu, virgutas kultuurilisi huve ning lõi sood sa pinnase ka rahvusliku kirjanduse, kujutava kunsti ja muusika sünniks

Meie heliloomingu algus on seotud koorilauluga, mis oli möödunud sajandil meie rahva peamiseks muusikaliseks harrastuseks.

Eesti koorikultuur sai alguse kihelkonnakoolidest. Köstri, kiriku- või kooliõpetaja juhtimisel õpiti esialgu ühehäälseid koraale ja kui nende laulmine hästi välja tuli, prooviti jõudu juba ka mitmehääise muusikaga. Aja jooksul täienesid lauluhuviliste read ning mõned koorid kujunesid niivõrd tugevaiks, et olid võimelised laulma juba üsnagi nõudlikke teoseid, näiteks katkendeid G.F. Händeli ja J.S. Bachi oratooriumidest. Eriti tugevad koorid olid Laiusel, Tormas ja Põltsamaal.

Ka saartel oli koorilaul heal järjel. Eriline koht meie vanimate kooride hulgas kuulub Anseküla koorile Sõrve säärel tema ilmaliku repertuaari tõttu. Agaralt tegeldi koorilauluga ka Hiiumaal, Reigis.

Kooriliikumine elavnes eriti sajandi kolmandal veerandil, mil sellele hakkasid kaasa aitama Valga seminari kasvandikud. See õppeasutus, kus valmistati ette köstreid - kihelkonnakoolide koolmeistreid, sai meie kõige vanemate muusikameeste ja koorilaulu edendajate taimelavaks. Lätlaste kõrval on siin hariduse omandanud üle saja eestlase. Tänu seminari juhatajale ja muusikaõpetajale Janis C i m z e l e , kes ise oli muusikasse sügavalt kiindunud, pandi siin muusika õppimisele suurt rõhku ning seminari lõpetajad võtsid peale Cimzelt saadud heade teadmiste ellu kaasa ka suure entusiasmi tööks muusika alal.

Laulukooride kõrval ja eeskujul hakkasid tekkima ka puhkpilliorkestrid ehk pasunakoorid, nagu neid tol ajal nimetati. Kaks vanemat ja tugevamat orkestrit olid Torma ja Väägvere pillikoorid. Torma pillimeestega käis orkestri asutaja ja dirigent Adam Jakobson kontserte andmas ka väljaspooloma kihelkonda. Väägvere pasunakoori rajajaks oli eesti puhkpillimuusika isa David Otto W i rk h aus. Väägvere Taavet, nagu rahvas hüüdis seda talupoeglikult lihtsat, kuid suure kuulsusega meest, oskas mängida paljusid pille Seepärast kutsuti teda alatasa siia ja sinna appi uusi orkestreid looma. Nii ongi peaaegu pooled möödunud sajandil Eestis tegutsenud pillikooridest asutatud D.O. Wirkhausi kaasabil.

Laulu- ja mänguharjutused hakkasid kaasa tõmbama järjest laiemaid hulki. Koos kooliõpetajatega, kes moodustasid kooride tuumiku, laulsid ja mängisid ärksamad talupojad, vanemad kooliõpilased, käsitöölised ning isegi sulased. Harjutustele tuldi rõõmuga ning need kujunesid kohaks, kus peale musitseerimise vahetati ka mõtteid päevasündmuste üle. Selline pinnas oli rahvusliku iseteadvuse arenguks eriti soodus.

I Üldlaulupidu

Kui pasunakooride asutamine oli seotud arusaadavate raskustega, siis laulukoorita kihelkonda ei olnud meil möödunud sajandi viimase kolmandiku hakul vist enam ainsatki. Mõnel pool ei piirdutud üksnes oma koori esinemistega, vaid korraldati mitme kihelkonna kooride ühiskontserte - laulupühi. Nende läbiviimine oli küll juhuslik ja muusikaline mõju kohaliku tähtsusega, kuid neist said meie ärkamisaja kõige massilisema ja ajavaimu kõige paremini kajastava suurürituse - I üldlaulupeo kõige otsesemad eelkäijad.

I üldlaulupidu toimus 1869. a. Tartus. Mõtte algataja ja elluviija oli J. W. Jannsen. Peo ettevalmistamisest võttis agaralt osa ka C.R. Jakobson, kuigi ta ei kuulunud peokomisjoni. Ent Jannseni ja Jakobsoni esialgset üksmeelt ei jätkunud kauaks, sest kumbki sai laulupeo olemusest aru omamoodi. Jakobson nägi laulupeos eestlaste rahvuslikku pidupäeva, mis on suunatud mõisnike ja kiriku vastu. Jannsen aga soovis just ümberpöördut - eestlaste kokkusobitamist saksluse ja kirikuga. Oma "Eesti Postimehes" tegi ta sellest pidevalt juttu, sest "... oleme ühe riigi alamad ning meil on rahus ja sõpruses teineteise kõrval ruumi, tuuleõhku ja päevapaistet küllaltki laulda."

Nii ümbritses esimest laulupidu rahvusliku ja võõra võimumeelse leeri vastuolu, mis ilmneb ka repertuaaris. Kava, mille koostas pastoritest ja mõisnikest moodustatud peokomisjon, koosnes rõhuvas enamuses saksa lauludest. Ilmalikud laulud olid küll väikeses ülekaalus (kavas oli 12 vaimulikku ja 14 ilmalikku laulu, millele lisandus tsaaririigi hümn), kuid eesti laule oli nende hulgas ainult kaks - A. Kunileidi "Sind surmani" ja "Mu isamaa on minu arm".

Vaatamata konservatiivse leeri survele, eesti laulude vähesusele ning pastorite saksameelsetele peokõnedele, ei kujunenud I laulupidu siiski truualamliku rahva saksasõbralikuks kokkutulekuks, nagu seda ootas peokomisjon, vaid eestlaste oma peoks, mis andis hoogu mitte ainult laulukultuuri, vaid kogu meie rahvusliku liikumise arengule. Laulupidu vaimustas kogu rahvast ning kasvatas eestlaste ühtekuuluvustunnet rohkem kui ükski teine ärkamisaja üritus.

MISCELLANEOUS COMMENTARY

Our Crazy Language

If pro and con are opposites, is congress the opposite of progress?

English is most widely used language in the history of our planet. One in every seven human beings can speak it. More than half of the world's books and three-quarters of international mail are in English. Of all languages, English has the largest vocabulary - perhaps as many as two million words and one of the noblest bodies of literature. Nonetheless, let's face it: English is a crazy language. There is no egg in eggplant. neither pine nor apple in pineapple and no ham in a hamburger. English muffins weren't invented in England or french fries in France. Sweetmeats are candy, while sweetbreads, which aren't sweet, are meat.

We take English for granted. But when we explore its paradoxes, we find that quicksand can work slowly, boxing rings are square, public bathrooms have no baths and a guinea pig is neither a pig nor from Guinea. And why is it that a writer writes, but fingers don't fing, grocers don't groce, humdingers don't hum and hammers don't ham? If the plural of tooth is teeth, shouldn't the plural of booth be beeth? One goose, two geese - so one moose, two meese? One index, two indices; one Kleenex, two Kleenices?

Doesn't it seem loopy that you can make amends but not just one amend, that you comb through the annals of history but not just one annal? If you have a bunch of odds and ends and you get rid of all but one, what do you call it?

If the teacher taught, why isn't it true that the preacher praught? If a horsehair mat is made from the hair of horses and a camel's hair coat from the hair of camels, from what is a mohair coat made? If a vegetarian eats vegetables, what does a humanitarian eat? If you wrote a letter, perhaps you also bote your tongue?

Sometimes I wonder if all English speakers should be committed to an asylum for the verbally insane. In what other language do people drive on a parkway and park in a driveway? Recite at a play and play at a recital? Ship by truck and send cargo by ship? Have noses that run and feet that smell? How can a slim chance and a fat chance be the same, while a wise man and a wise guy are opposites?

How can overlook and *oversee* be opposites, while *quite* a *lot* and *quite* a *few* are alike? How can the weather be hot as hell one day and cold as hell the next? Did you ever notice that we talk about certain things only when they are absent?

Have you ever seen a horseful carriage or a strapful gown, met a sung hero or experienced requited love? Have you ever run into someone who was combobulated, gruntled, ruly or peccable.

And where are the people who are spring chickens or who actually *would* hurt a fly? I meet individuals who *can* cut the mustard and whom I *would* touch with a ten-foot pole, but I cannot talk about them in English.

You have to marvel at the unique lunacy of a language in which your house can burn up as it burns down, in which you fill in a form by filling it out and in which your alarm clock goes off by going on.

English was invented by people, not computers, and it reflects the creativity of the human race (which of course, isn't really a race at all). That is why, when stars are out they are visible, but when the lights are out they are invisible. And why, when I wind up my watch I start it, but when I wind up this essay I end it.

Richard Lederer
"Grazy English"

English for Estonian beginners!

- Fly like an eagle - kärbsele meeldib kotkas.
- You can count on me - võid minu peal arvutada.
- Just in case - ainult portfellis.

- Passports, please - palun jätke sport vahele.
- Fat free - tasuta pekk.
- I'll be back - ma hakkan seljaks.

- Give me a break - anna mulle pidur.
- Recycling - jalgrattaga tagasi.
- Let's have a party - asutame erakonna.

- Oh dear - ossa põder.